

Gjennomføring av kontroll av melkekyr på utmarksbeite

Bakgrunnen for kontroll

- Sør- Helgeland landbrukskontor (SHL) mottok våren 2024 flere henvendelser fra gårdbrukere med påstander om at en del søkere hadde fått urettmessig utbetalt tilskudd til kyr på utmarksbeite.
- Følgende årsak (melder oppfatning):
 - Søkere har ikke tilgang til utmark!
 - Søkere har ikke tilgang til nok utmark

Hva sier regelverket?

Tilskudd til dyr på beite

Formål:

- Tilskuddene for dyr på beite og dyr på utmarksbeite, skal stimulere til økt beiting. Ordningen skal bidra til pleie av kulturlandskapet, samt å oppnå god utnyttelse av utmarksressursene.

Vilkår:

- Tilskudd for dyr på beite og tilskudd for dyr på utmarksbeite gis for det antall dyr foretaket har disponert og som har oppfylt beitetidskravene, samt de øvrige kravene for beitetilskudd.

Krav til antall uker på beite, grovfôropptak og tilfredsstillende beitemuligheter:

- For å gi rett på utmarksbeitetilskudd må dyrene beite i utmark i minimum 5 uker.
- For å få tilskudd for dyr på utmarksbeite, må dyret ha tilfredsstillende beitemuligheter, og hoveddelen av det daglige grovfôropptaket skal skje ved beiting i utmark.

Eksempel (jfr. kommentarer til regelverk)

«Hvis det går 50 storfe på et beiteareal som bare er stort nok til å dekke et grovfôropptak til 10 storfe, kan det ikke innvilges beitetilskudd til noen av dyrene som har gått på det aktuelle beitet. I et slikt tilfelle, hvor forskjellen mellom antall dyr som faktisk har beitet på arealet og antall dyr beitet er egnet for er så stor, vil det være svært lite sannsynlig at noen av dyrene har tatt opp mer enn 50 prosent av grovfôret fra beite. Dermed er det heller ikke grunnlag for å innvilge beitetilskudd for noen av dyrene».

Dokumentasjon

- Kommunen kan kreve at du legger fram nødvendig dokumentasjon på at dyrene har vært på beite i en angitt periode. Slik dokumentasjon kan være egne notater (KSL), faktura for dyretransport, og/eller annen registrering som kan dokumentere tidsrommet og antall av ulike dyreslag på beite.
- Av dokumentasjonen bør det framgå:
 - antall dyr per dyreslag på beite
 - slippdato og sankedato
 - hvilke beiter de har vært på i ulike tidsrom (i form av kart)

SHL starter med å sende ut info på e post til alle søkere med melkekyr:

Hei!

*Med bakgrunn i tvil om opplysninger gitt i søknad om produksjonstilskudd av 2023, vil SHL ha en gjennomgang av alle mottatte søknader som omfatter **kyr på utmarksbeite**. Forvaltningsloven §35 gir grunnlag for omgjøring av vedtak som må anses ugyldig. Så snart SHL har gjennomgått søknader vil de aktuelle foretakene motta forhåndsvarsel om mulig omgjøring av vedtak.*

Gjennomgang av alle søknader med melkekyr på utmarksbeite

Alle foretakene blir plukket ut

Foretakene fordeles på 3 saksbehandlere for å få raskere gjennomgang av alle søknadene

Følgende vilkår blir bestemt:

- Utmark i nærheten til driftsbygning?
- Størrelse på utmark vs. omsøkte dyretall (2 daa pr dyr)
- Melkelevering om sommeren?
- Klassifisering av utmark, blandingsskog? Granskog?

Eksempel på god beskrivende tilbakemelding

Dyr på beite

Vedlagte kart med det store grå området viser utmarksbeitet hvor melkekyrne har gått.

Under er oversikt over antall melkekyr i ulike perioder:

Ut 25.05.2023 – Inn 30.06.2023	• 10 melkekyr
Ut 13.06.2023 – Inn 20.07.2023	• 5 melkekyr
Ut 30.06.2023 – Inn 07.08.2023	• 7 melkekyr
Ut 20.07.2023 – Inn 28.08.2023	• 6 melkekyr
Ut 01.08.2023 – Inn 07.09.2023	• 5 melkekyr
Ut 18.08.2023 – Inn 25.09.2023	• 9 melkekyr

Kartutsnitt

Eksempel på mangelfull tilbakemelding

Tilbakemelding på 'Forhåndsvarsel om mulig avkorting av produksjonstilskudd for søknadsomgangen 2023'

87 kyr , har mulighet til å gå på utmark og innmark fra 1/6 til ca 15/9

Hjelpemidler

- Landbruksdirektoratet (eSTIL-PT, melkeleveranse)
- Gårdskart
- Regneark

eStil-PT

Elektroniske tjenester

Aark

Agros

Elf

eStil - PT

eStil - RMP og OBB

Leveransedatabasen

Lib

Lreg

Lreg-tjenester

Melkekvoter

Reindrift forvaltning

Rob

Soner - distriktstilskudd

Wespa

Tjenesteportalen

Velkommen til Landbruksdirektoratet sin tjenesteportal for saksbehandlere i landbruksforvaltningen

Mine tjenester viser oversikt over hvilke tjenester du har tilgang til.

Nettleserkompatibilitet - utvalget av nettlesere er stort og det vil en være umulig oppgave å sørge for at samtlige fagsystem er kompatible med enhver nettleser. Vi har tatt utgangspunkt de tre til fire mest brukte nettleserne i Norge (StatCounter) og på våre nettsider. Følgende nettlesere er testet:

- Internet Explorer
- Safari
- Firefox
- Chrome

Systemene er i varierende grad kompatible med nevnte nettlesere. Testen er oppsummert i f System og nettleserkompatibilitet i menyen til høyre. Systemene er testet 2015 / 2016.

Produksjons- og avløsertilskudd

Søknader

Merkekoder

Rapporter

Søknadsoversikt

Oversikten viser søknader fra inneværende søknadsår. Du kan bruke Avansert søk for å finne søknader fra tidligere søknadsår.

Søk på org.nr, foretak eller innehaver

Viktig informasjon (1)

11. juni 2024

Til orientering: Landbruksdirektoratet vil oppdatere søknadene til foretakene som i mars oppga at driftssenteret var feil plassert. Søknadene det gjelder blir gjen åpnet og får derf...

Les mer >

Melkeleveranse

Elektroniske tjenester

Aark

Agros

Elf

eStil - PT

eStil - RMP og OBB

Leveransedatabasen

Lib

Lreg

Lreg-tjenester

Melkekvoter

Reindrift forvaltning

Rob

Soner - distriktstilskudd

Wespa

Tjenesteportalen

Velkommen til Landbruksdirektoratet sin tjenesteportal for saksbehandlere i landbruksforvaltningen

Mine tjenester viser oversikt over hvilke tjenester du har tilgang til.

Nettleserkompatibilitet - utvalget av nettlesere er stort og det vil en være umulig oppgave sørge for at samtlige fagsystem er kompatible med enhver nettleser. Vi har tatt utgangspunkt de tre til fire mest brukte nettleserne i Norge (StatCounter) og på våre nettsider. Følgende nettlesere er testet:

- Internet Explorer
- Safari
- Firefox
- Chrome

Systemene er i varierende grad kompatible med nevnte nettlesere. Testen er oppsummert System og nettleserkompatibilitet i menyen til høyre. Systemene er testet 2015 / 2016.

Leveransedatabasen

Beregninger

Oppslag

Søk Produsent

Org.nr.

Navn:

Fødselsnr.:

Søk

melkelevering i sommerhalvåret?

Melkeleveranser	
Kvotear	2023
Kvot	Ku
JAN	37 160
FEB	29 139
MAR	36 259
APR	36 454
MAI	40 793
JUN	35 997
JUL	34 646
AUG	31 162
SEP	29 389
OKT	35 968

Melkeleveranser		
Kvotear	2023	
Kvot	Ku	Geit
JAN	8 807	
FEB	6 993	
MAR	6 893	
APR	6 735	
MAI	1 248	
JUN		
JUL		
AUG		
SEP	4 400	
OKT	8 153	

Gårdskart

Søk eiendom

Gårdskart er utviklet for visning av kart og arealtall for landbrukseiendommer.

[Glemt gårds- og bruksnummer? Se i Kilden.](#)

Kommune *

Gårdsnr *

Bruksnr *

Festenr

Søk i Gårdskart →

eller

Se og velg tilknyttede eiendommer ↓

Resultat etter gjennomgang av søknader

- Antall søkere kommunen ønsker mer informasjon fra
- De søkere som har ført opp stort antall melkekyr på utmarksbeite

Forhåndsvarsel om mulig avkorting

Forhåndsvarsel om mulig avkorting av produksjonstilskudd for søknadsomgangen 2023

Med hjemmel i Forvaltningsloven § 35 varsles du med dette om at SHL kan foreta avkorting i din søknad om produksjonstilskudd for søknadsomgangen 2023, med søknadsfrist 15.10.2023.

Bakgrunnen for dette er dyr som er ført inn i kode 410- **melkekyr på utmarkbeite i minst 5 uker.**

Viser til forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket §3. Tilskudd til husdyrhold:

Det kan gis tilskudd for husdyr eller bifolk som foretaket disponerer på det tidspunkt eller i den perioden som fremgår av jordbruksavtalen.

Det kan gis ytterligere tilskudd for:

- d. dyr på utmarksbeite med tilfredsstillende beitemuligheter, dersom hoveddelen av det daglige grovfôrintaket til dyret skjer ved beiting i utmark i minimum 5 uker

Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 12 har følgende ordlyd:
Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke overholder de frister som kommunen, fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av §10.

I denne forbindelse ber SHL om dokumentasjon som viser hvor de ulike dyrene som er ført opp i søknaden har beitet gjennom vekstsesongen 2023. Av dokumentasjonen bør det framgå:

- antall melkekyr på beite
- slippdato og sankedato
- hvilke beiter de har vært på i ulike tidsrom

Kart som viser oversikt over utmarksbeite(r) vil være en del av dokumentasjonen.

Du gis en frist til 12. juni 2024 med å komme med merknader.

Med hilsen

Solfrid Sivertsen, Trond Grønmo og Ove Horpestad
Fagkonsulenter

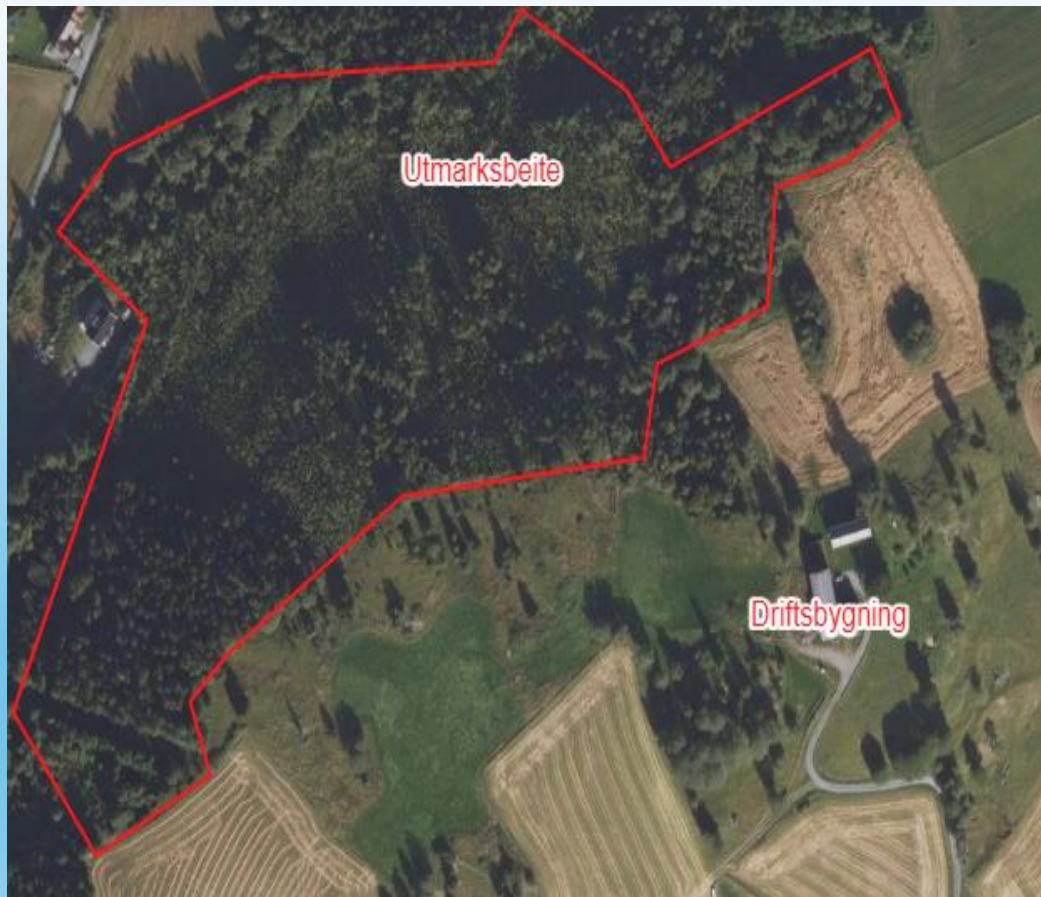
Dette dokumentet er elektronisk signert, og sendes derfor uten underskrift.

Vurdering av dokumentasjon

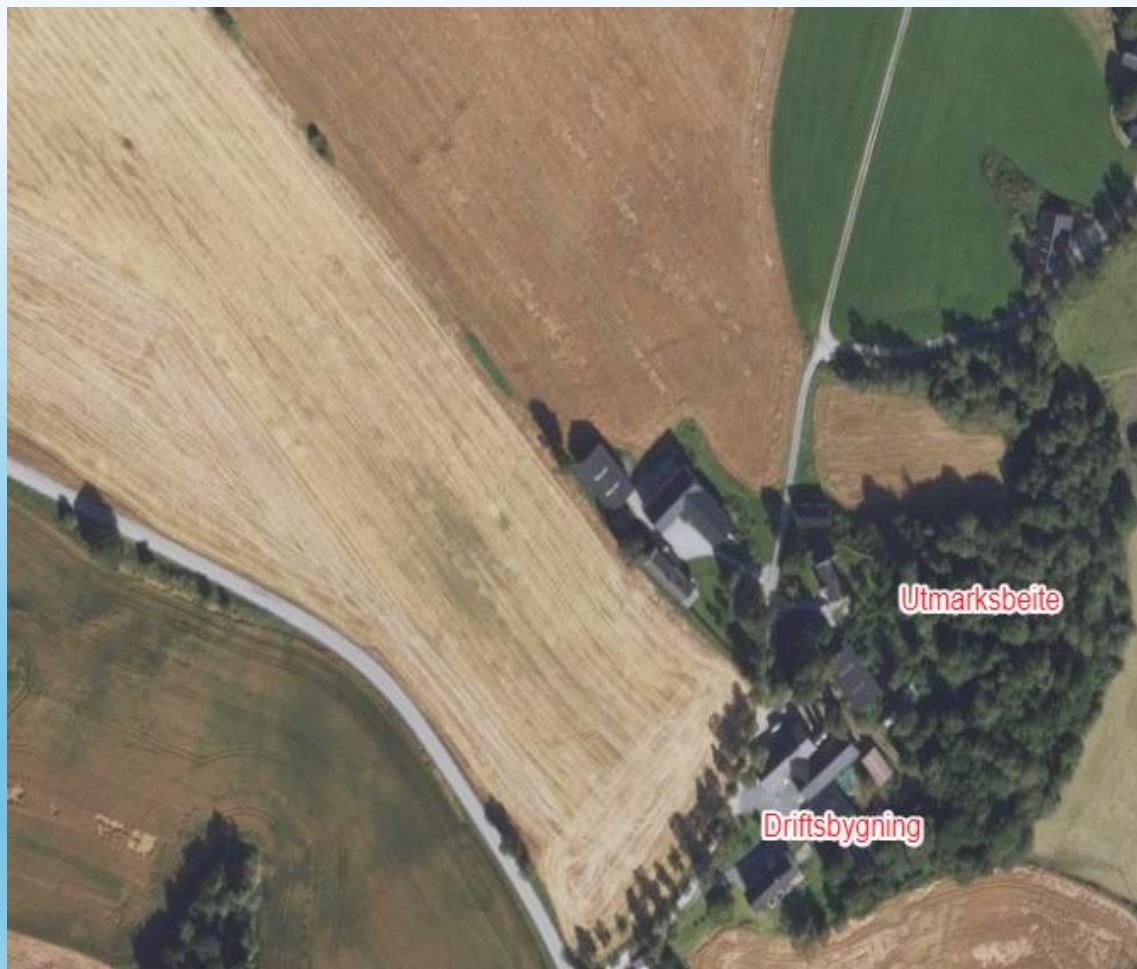
- Dokumentasjon viser at mesteparten av arealet som er inntegnet er innmark mens en liten del er klassifisert som utmark
- Dokumentasjonen viser at deler av området er fjell som ikke er grasdekt
- Noen søkere gir ingen tilbakemelding – skal vurderes avkorting
- Slik har vi vurdert sannsynligheten for at foretaket har tilgang til beiteareal....

Eksempel- godkjent beite til melkekyr

- 20 melkekyr
- 70 daa
- Kort avstand fra driftsbygning

Eksempel ikke godkjent beite til melkekyr

- 20 melkekyr
- 14 daa utmarksbeite

Tilbakemelding på brev om avkorting

- Dokumentasjon som sannsynliggjør at vilkårene ang. beiting er oppfylt:
 - Kart som viser områdene hvor de ulike dyrene har beitet
 - Oversikt over antall dyr og tidsrom de har beitet
- Kommunen tar kontakt med noen av søkerne for mer detaljert informasjon, da dokumentasjon som er innsendt ikke er beskrivende nok
 - Søker skriver f.eks. «40 dyr har beitet i området i løpet av beitesesongen»

Søkere kommunen ikke mener oppfyller vilkårene

Org.nr	Navn	Resultat av kontroll	Videre oppfølging	Samlet beløp	Sendt ut brev om avkorting (dato)	Sak i elements	Merknader

Vedtak om avkorting

Avkorting av produksjonstilskudd og avløsertilskudd for søknadsomgangen 2023

Med hjemmel i kommuneloven § 23.4 om delegasjon, samt vedtak i kommunestyret i sak 38/09, meddeles følgende:

Vedtak:

Med hjemmel i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) §35 og Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket §12, omgjøres tidligere vedtak om tilskudd datert februar 2024.

Søknaden er korrigert slik at de faktiske opplysninger kommer fram, i tillegg avkortes søknaden med tilsvarende beløp.

Melkekyr på utmarksbeite oppgitt i søknad	34 dyr	Kr. 49 742	
Godkjent antall dyr på utmarksbeite	0 dyr	Kr. 0	
Differanse (for mye utbetalt)		Kr. 49 742	Kr. 49 742
Sum for mye utbetalt			Kr. 49 742
Avkorting jfr. § 12 i forskriften			Kr. 49 742
Sum for mye utbetalt og avkorting			Kr. 99 484

Gjeldende sats for dyr på utmarksbeite for året 2023: kr.1463.

Bakgrunn for saken:

I søknad av oktober 2023 ble det søkt om tilskudd til dyr på utmarksbeite i kodene 410 og 420. Etter utført kontroll i juni 2024 vurderer SHL at vilkårene for tilskudd ikke er oppfylt. Søker har lagt fram dokumentasjon i form av dyreliste samt kart som viser det aktuelle området, ved etterspørsel fra SHL. Etter gjennomgang av dokumentasjon ser SHL at det i hovedsak er innmarksareal, og ikke nok utmarksareal som sannsynliggjør at alle melkekyrne har fått minst 50 % av grovfôropptak.

SHL beregner at melkekyr skal kunne ha minst 2 daa utmarksareal per dyr for at det skulle kunne tilfredsstille 50 % av grovfôropptak i minst 5 uker.

Vurdering:

Viser til «Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket» § 12. Avkorting ved feilopplysninger: Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke overholder de frister som kommunen, statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 10.

Samt

«Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker»

§ 35 omgjøring av vedtak uten klage):

Et forvaltningsorgan kan omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget dersom (...) c. vedtaket må anses ugyldig.

Med bakgrunn i oversendt kart som viser beiteområde, har SHL beregnet at utmarksareal utgjør 10.5 daa. For å få godkjent utmarksbeite skal dyrene ha tilgang til minst 2 daa hver. Søker har ført opp 34 melkekyr i kode 410, men får ikke godkjent noe av arealet. Dette begrunnes med det er lite sannsynlig at noen av dyrene har tatt opp mer enn 50 prosent av grovføret fra det aktuelle beitet. Dermed er det ikke grunnlag for å innvilge utmarksbeitetilskudd for noen av dyrene.

Avkortingens størrelse

Dersom vilkårene nevnt over er oppfylt, kan forvaltningen avkorte «hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket». Med «det samlede tilskudd» menes utbetaling av tilskudd til alle typer produksjoner foretaket driver. Det kan dermed avkortes i alt produksjons- og avløsertilskudd «som tilfaller foretaket». Forvaltningen må foreta en konkret helhetsvurdering av hvor mye som er rimelig å avkorte i den aktuelle saken, der det må legges vekt på forholdsmessigheten mellom berettiget tilskudd og avkortingens eventuelle størrelse.

Relevante momenter ved vurderingen av avkortingens størrelse er blant annet

- overtredelsens størrelse eller alvorlighet
- overtredelsens varighet
- graden av skyld

Sør-Helgeland
Landbrukskontor
(SHL)

Avkortingsbeløpet skal være rimelig og forholdsmessig, og må derfor vurderes konkret i hver enkelt sak med utgangspunkt i normene som fremgår under. Dette for å oppnå forholdsmessighet mellom bruddets alvorlighet og konsekvensen i tilskuddsutbetalingen. Selv om avkortinger etter § 11 andre og tredje ledd er skjønnsmessige, bidrar normene til likebehandling av søkerne.

Hovedregelen er at foretaket skal avkortes et beløp tilsvarende merutbetalingen. Saksbehandler må likevel alltid vurdere om det er rimelig og forholdsmessig å avkorte merutbetalingen i den enkelte sak, eller om avkortingsbeløpet bør settes høyere eller lavere.

SHL vurderer at søker uaktsomt eller forsettlig har gitt feilopplysninger som har vært egnet til å danne grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskudd for seg selv eller andre, jf. § 12 første setning

Klageadgang

Vedtaket kan i henhold til Forvaltningslovens § 28, 2. ledd påklages. En eventuell klage må fremstilles skriftlig og innen 3 uker.

Vurdering av avkorting

Med bakgrunn i oversendt kart som viser beiteområde, har SHL beregnet at utmarksareal utgjør 10.5 daa. For å få godkjent utmarksbeite skal dyrene ha tilgang til minst 2 daa hver. Søker har ført opp 34 melkekyr i kode 410, men får ikke godkjent noe av arealet. Dette begrunnes med det er lite sannsynlig at noen av dyrene har tatt opp mer enn 50 prosent av grovføret fra det aktuelle beitet. Dermed er det ikke grunnlag for å innvilge utmarksbeitetilskudd for noen av dyrene.

Tilbakemelding på brev om avkorting

- SHL mottar 2 klager som blir fulgt opp, resterende saker avkortes som vedtatt
- Foretakene som klager ber om frist ut august for å ettersende dokumentasjon
- Dokumentasjon blir gjennomgått og ny vurdering tas

Vurdering av de 2 klagenes SHL har mottatt

- Klage 1: SHL mottar ingen ny dokumentasjon som kan bekrefte at dyrene har utmark som tilfredsstillende beitebehov, klage sendes til videre behandling hos Statsforvalteren.
- Klage 2: Nye opplysninger viser at de aktuelle utmarksbeitene er minst 2.5 km og mer fra driftsbygning. SHL vurderer dermed at det er lite sannsynlig at de omsøkte dyrene har vært på de oppgitte utmarksbeitene. Klagen sendes til Statsforvalteren for videre behandling.

Saker hvor det blir fattet vedtak om avkorting

- Saksbehandler gjenåpner søknad med bakgrunn i forvaltningsloven §35.
- Nye opplysninger blir registrert i søknad
- Søknaden attesteres
- Landbruksdirektoratet sender ut krav om tilbakebetaling

PROSESSEN FRA START TIL SLUTT

▪Antall søkere PT i SHL (Sømna, Brønnøy og Vega)	236
▪Antall søknader med kyr/ammekyr på utmarksbeite (kode 410)	69
▪Antall sendte forhåndsvarsel om mulig avkorting	22
▪Antall søkere som avkortes	6
▪Sum korrigering av søknader + avkorting	kr 690.536
▪Sum klager	2
▪Sum klager tatt til følge	0
▪Oversendt Statsforvalteren for videre behandling	2

Veien videre...

- Fagdager hvor gårdbrukere får felles informasjon om regelverket jf. utmarksbeite
- Kontroll av ammekyr på utmarksbeite
- Kontroll av øvrige dyr

• Spørsmål?

Sør-Helgeland
Landbrukskontor
(SHL)

Takk for oppmerksomheten!

